

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. februar 2020
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Ida Albæk Knudsen
Sagsnr.: 2020-0032/03-0002
Dok.: 1367958

Hermed sendes justitsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 136 (Alm. del), som Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg har stillet til justitsministeren og børne- og undervisningsministeren den 18. december 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ellen Trane Nørby (V).

Nick Hækkerup

/

Susanne Lehrer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 136 (Alm. del) fra Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg:

”Set i lyset af en række sager om antisemitisk vold og chikane, der har fundet sted i Danmark indenfor kort tid, herunder hærværk mod den jødiske kirkegård i Randers, påklistring af jødestjerner på postkasser og antisemitisk vold og mobning af en pige på ikke bare en, men to forskellige skoler i Danmark, bedes ministrene oversende en redegørelse over omfanget af antisemitisk hærværk, chikane og mobning i Danmark i såvel undervisningssektoren som i samfundet generelt. Der bedes tages afsæt i sager registreret i såvel politiets systemer som i undervisningssektoren de seneste ti år, herunder klagesager over mobning, trivselsmålinger og andre relevante målinger.”

Svar:

1. Spørgsmålet er stillet til både børne- og undervisningsministeren og mig. Denne besvarelse angår den del af spørgsmålet, der vedrører mit ansvarsområde.

2. Vi var i november 2019 vidne til en række hadske episoder rettet mod danske jøder i form af chikane og hærværk. Episoderne viser med al tydelighed, at antisemitismen findes i Danmark, og at der fortsat er behov for en indsats for at komme den til livs.

Antisemitisme og racisme har ingen plads i vores samfund. Det er afgørende for regeringen at sikre trygheden og sikkerheden i Danmark. Det jødiske samfund er en del af det danske samfund, og regeringen er meget optaget af, at vi står vagt om det jødiske samfund og yder den nødvendige beskyttelse, der desværre er brug for.

De relevante myndigheder arbejder allerede i dag tæt sammen med Det Jødiske Samfund for at sikre det jødiske samfund her i landet, og det skal de fortsætte med.

Regeringen har desuden iværksat et arbejde med at udarbejde en national handlingsplan mod antisemitisme. Der er tale om en bred handlingsplan, der involverer en række ministerier, som i dialog med Det Jødiske Samfund skal se på, hvordan vi kan modvirke fordomme og forebygge antisemitisme. Et væsentligt element i arbejdet med handlingsplanen bliver at sikre oplysning om jødisk liv og om Holocaust i den brede danske befolkning og i skolerne.

For gennem oplysning, viden og gensidig respekt kan vi bedst forebygge og modvirke fordomme og had i befolkningen.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan i forhold til arbejdet med hadforbrydelser (strafbare forhold, der har baggrund i offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuel orientering) oplyse, at Rigspolitiet i 2015 overtog det overordnede ansvar for hadforbrydelsesområdet fra Politiets Efterretningstjeneste (PET). Det skal i den forbindelse bemærkes, at det ikke er muligt på baggrund af PET’s opgørelser over hadforbrydelser i perioden 2008 – 2014 at opgøre antallet af sager, som vedrører antisemitisme.

I politiets sagsstyringssystem (POLSAS) er sager med et hadmotiv registreret under flere forskellige gerningskoder, f.eks. vold, trusler og hærværk, og ikke under motivet for forbrydelsen. En efterfølgende opgørelse af antallet af sager med et hadmotiv i perioden 2008 til 2014 vil således kræve en manuel gennemgang af alle sager oprettet under en gerningskode, hvor der eventuelt kan være et hadmotiv. Da politiet årligt optager flere tusinde anmeldelser under disse gerningskoder, er det ikke muligt at foretage en efterfølgende opgørelse over antallet af hadforbrydelser, herunder hadforbrydelser med et antisemitisk motiv, for perioden fra 2008 til 2014.

Da Rigspolitiet overtog hadforbrydelsesområdet i 2015 etablerede Rigspolitiet en monitoringsordning på området for at styrke politiets indsats bl.a. ved at tilvejebringe mere viden om problemets omfang og udvikling og for at sikre en ensartet registrering og håndtering af sagerne.

Sager med et muligt hadmotiv registreres i dag i politiets systemer via en række søgenøgler, der påføres den enkelte sag med den konkrete motivtype (f.eks. at den formodede strafbare handling har baggrund i offerets nationale/etniske oprindelse eller tro), og som gør det muligt efterfølgende at foretage en opgørelse over det årlige antal sager med et hadmotiv.

Rigspolitiet opererer i monitoringsordningen ikke direkte med begrebet antisemitisme, da monitoringsordningen tager udgangspunkt i en strafferetlig forståelse af hadforbrydelsesbegrebet, hvorfor der i monitoringsordningen arbejdes med de overordnede kategorier religion, racisme og seksualitet jf. straffelovens § 266 b og straffelovens § 81, nr. 6.

Rigspolitiet har siden 2015 udgivet en årsrapport vedrørende hadforbrydelser med en årlig opgørelse over antallet af sager re-

gistreret som hadforbrydelser. Rigspolitiets seneste rapport vedrører sager fra 2018 og er offentliggjort i oktober 2019. Rapporten er vedlagt til orientering.

I årsrapporten inddeles sagerne i tre overordnede kategorier henholdsvis ”Seksuelt orienteret”, ”Racistisk motiveret” og ”Religiøst motiveret”. I nedenstående tabel ses fordelingen på de tre overordnede kategorier for perioden 2015 til 2018. Sager med et antisemitisk motiv findes i den overordnede kategori ”Religiøst motiveret”¹.

Tabel 1

År	Fordeling på baggrund af overordnet motivkategori	Antal sager i alt
2015 ²	Racistisk motiveret: 104	198
	Religiøst motiveret: 60	
	Seksuelt orienteret: 31	
	Ikke muligt at specificere motiv ³ : 3	
2016 ²	Racistisk motiveret: 140	274
	Religiøst motiveret: 88	
	Seksuelt orienteret: 45	
	Ikke muligt at specificere motiv ³ : 1	
2017	Racistisk motiveret: 223	446
	Religiøst motiveret: 142	
	Seksuelt orienteret: 81	
	Ikke muligt at specificere motiv ³ : 0	
2018	Racistisk motiveret: 260	449
	Religiøst motiveret: 112	
	Seksuelt orienteret: 74	
	Ikke muligt at specificere motiv ³ : 3	

Nedenstående tabel viser antallet af anmeldelser om mulige strafbare forhold (f.eks. hærværk, trusler, vold eller hadefulde ytringer) med et muligt religiøst motiv, som Rigspolitiet har registreret i perioden fra 2015 til 2018. Anmeldelserne er fordelt på årstal og religion.

Tabel 2

¹ Med undtagelse af 2 sager, der findes i den overordnede kategori ”Racistisk motiveret”, hvor der ligeledes kan have været et antisemitisk motiv.

² Tallene for 2015 og 2016 er ikke direkte sammenlignelige med tallene for 2017 og 2018. Der henvises til side 7 for uddybning.

³ I et mindre antal sager har det på grund af manglende oplysninger ikke været muligt at specificere hadmotivet. Sagerne er dog medtaget som hadforbrydelser, idet sagsbehandler, anmelder eller forurettede har angivet, at der kan have været tale om en hadforbrydelse.

År	Fordeling på baggrund af religion	Antal sager i alt	Heraf antal sager med ofre under 18 år
2015 ⁴	Islam: 41	60	2
	Jødedom: 13		
	Kristendom: 5		
	Øvrige trossamfund og menigheder: 1		
2016 ⁴	Islam: 56	88	2
	Jødedom: 21		
	Kristendom: 6		
	Øvrige trossamfund og menigheder: 5		
2017	Islam: 67	142	4
	Jødedom: 38		
	Kristendom: 30		
	Øvrige trossamfund og menigheder: 7		
2018	Islam: 63	112	6
	Jødedom: 26		
	Kristendom: 14		
	Øvrige trossamfund og menigheder: 9		

Ovenstående opgørelse indeholder endvidere antallet af sager om hadforbrydelser mod ofre under 18 år, hvor hadmotivet er religiøst motiveret.

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at der alene i cirka halvdelen af de i tabellen anførte sager er registreret et offer, hvorfor antallet af forurettede børn og unge kun kan opgøres på baggrund af de sager, hvor en forurettet er anført.

Rigspolitiet har i nedenstående tabel foretaget en opdeling på kriminalitetstyper af de sager, der i ovenstående tabel er opgjort under underkategorien ”Jødedom”.

Tabel 3

År	Fordeling på baggrund af kriminalitetstype
2015 ⁵	Vold: 0
	Hærværk: 4
	Hadefulde ytringer: 1
	Trusler: 2
	Røveri: 0
	Indbrud: 0
	Tyveri: 0

⁴ Tallene for 2015 og 2016 er ikke direkte sammenlignelige med tallene for 2017 og 2018. Der henvises til side 7 for uddybning.

⁵ Tallene for 2015 og 2016 er ikke direkte sammenlignelige med tallene for 2017 og 2018. Der henvises til side 7 for uddybning.

	Andre strafbare forhold ⁶ : 0
2016 ⁵	Vold: 0
	Hærværk: 10
	Hadefulde ytringer: 2
	Trusler: 0
	Røveri: 0
	Indbrud: 0
	Tyveri: 0
	Andre strafbare forhold ³ : 1
2017	Vold: 1
	Hærværk: 18
	Hadefulde ytringer: 4
	Trusler: 1
	Røveri: 1
	Indbrud: 0
	Tyveri: 0
	Andre strafbare forhold ³ : 1
2018	Vold: 1
	Hærværk: 2
	Hadefulde ytringer: 1
	Trusler: 0
	Røveri: 0
	Indbrud: 0
	Tyveri: 0
	Andre strafbare forhold ³ : 0

Udover ovenstående fordeling på kriminalitetstyper er henholdsvis 6 (2015), 8 (2016), 12 (2017) og 22 (2018) sager registreret på undersøgelsesnumre eller hændelser i politiets sagsstyringssystem (POLSAS), hvilket f.eks. kan skyldes, at der på tidspunktet for registreringen har været tvivl om gerningsindholdet, eller hvilken strafbestemmelse sagen kunne kategoriseres under.

Rigspolitiet skal bemærke, at opgørelserne i ovenstående tabeller 1-3 baserer sig på sagsoplysninger indhentet ved datatræk fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Datamaterialet omfatter både sager, som borgere har anmeldt til politiet, og sager, som politiet har registreret på eget initiativ. Datatrækkene er foretaget løbende. Der er tale om dynamiske data forstået på den måde, at alle sager ikke nødvendigvis har været færdigbehandlet på tidspunktet for datatrækket, og at der derfor kan være sket ændringer efterfølgende. Med henblik på at fremsøge de sager, der på tidspunktet for datatrækket ikke er påført en søgenøgle, foretager Rigspolitiet også en søgning på en række generelle søgeord relateret til hadforbrydelsesområdet i resuméfeltet (friktekstfelt i politiets sagsstyringssystem) samt en søgning på alle sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266 b.

⁶ Kategorien omfatter en række sager, der ikke falder under de øvrige kategorier, f.eks. sager vedrørende knivloven, brandstiftelse og offentlig tilskyndelse til forbrydelse.

Rigspolitiet blev i 2017 opmærksom på et antal sager, som kunne karakteriseres som hadforbrydelser, men som ikke var påført en hadforbrydelsessøgenøgle, og som ikke kunne fremsøges ved brug af generelle søgeord. Rigspolitiet besluttede derfor fra 2017 at udvide monitoringen med en række supplerende specifikke søgeord. Den ændrede monitorering medfører, at data fra 2017 og frem ikke direkte kan sammenlignes med data fra 2015 og 2016.

Endelig kan Rigspolitiet oplyse, at hadforbrydelsesdata for 2019 er under behandling som led i udarbejdelsen af Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser registreret i 2019.”